09/07/2019

“Δεν τουρκεύω. Χτύπα για την πίστη!”

/ Βίοι Αγίων

Ο Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός, τιμάται από την Εκκλησία μας κάθε χρόνο στις 9 Ιουλίου.

Οὐ πτοεῖ Μιχαὴλ θεῖον τμῆσις κάρας,
ὑπὲρ Χριστοῦ δέχεται αὐτὴν προθύμως.

Τί κατ’ ὀλίγον λαιμὸν ὦ σπαθηφόρε,
Τέμνεις; Μιχαὴλ οὐ πτοεῖται τὴν σπάθην.
Ἐνάτῃ Μιχαὴλ κείρατο αὐχένα χαλκὸς ἀτειρής.

Ο Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς (ή Μπακνανάς), γεννήθηκε στην Αθήνα από ενάρετους γονείς περί το 1750 μ.Χ. και έζησε στη συνοικία της Βλασσαρούς, η οποία βρισκόταν κάτω από την Ακρόπολη, στο σημερινό χώρο της Αρχαίας Αγοράς.

Λόγω της πενίας των γονέων του, έμεινε αγράμματος και έγινε κηπουρός.

Κάποια ημέρα ενώ επέστρεψε στην Αθήνα από κάποιο χωριό όπου είχε πάει για δουλειά, συνελήφθη από τους Τούρκους φύλακες και συκοφαντήθηκε ότι μετέφερε κρυφά μπαρούτι για τους επαναστάτες Έλληνες. Οδηγήθηκε στον κριτή όπου διαμαρτυρήθηκε για την αδικία εις βάρος του, αλλά καταδικάστηκε εις θάνατον εκτός και εάν εδέχετο να αρνηθεί την πίστη του και να ασπασθεί το Μωαμεθανισμό, οπότε και θα έσωζε τη ζωή του. Όμως ο ευσεβής και έντιμος εκείνος Αθηναίος, απαντούσε σε ύφος αγέρωχο στις συνεχιζόμενες απειλές των Τούρκων με την χαρακτηριστική φράση, «Δεν τουρκεύω».

Καταδικάσθηκε σε θάνατο και οδηγήθηκε στον τόπο της εκτέλεσης χαίρων και ευχαριστών τον Κύριο που τον αξίωσε της τιμής του μαρτυρίου. Στην αρχή ο δήμιος χτύπησε τον Άγιο με αντεστραμμένο ξίφος στο λαιμό για να τον εκφοβίσει, προσδοκώντας την μεταστροφή του. Όμως ο γενναίος μάρτυρας τον παρότρυνε με θάρρος λέγοντας «Χτύπα για την πίστη». Και όταν ο δήμιος έβαλε το μαχαίρι του στον τράχηλο του Αγίου και τον πλήγωσε λίγο άκουσε από το στόμα του Αγίου την ίδια φράση «Χτύπα για την πίστη». Τελικά ο δήμιος απέτεμε τη σεπτή κεφαλή του το 1771 μ.Χ., χαρίζοντάς του το αμαράντινο στεφάνι του μαρτυρίου και πλουτίζοντας την Εκκλησία των Αθηνών με ένα καλλίνικο μάρτυρα.

Στην πρώτη κολώνα του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα, διακρινόταν το ακόλουθο επιγραφικό χάραγμα: «1771 Ιουλίου 9 απεκεφαλίσθη ο Πακνανάς Μιχάλης».

Το μοναδικό παρεκκλήσιο σ’ όλη την Πρωτεύουσα αφιερωμένο στον Άγιο νεομάρτυρα Μιχαήλ βρίσκεται στον Ιερό Ναό Αναλήψεως Κυρίου Νέου Κόσμου (Λαγουμιτζή και Ντελακρουά), όπου κατά την παράδοση στην περιοχή αυτή βρισκόταν οι κήποι του Αγίου.

Το 2003 ανακηρύχθηκε προστάτης των διαιτολόγων και διατροφολόγων. Προς τιμήν του, ένας από τους κεντρικότερους δρόμος στη συνοικία της Αθήνας «Νέος Κόσμος» φέρει το όνομά του (Οδός Μπακνανά), καθώς και η παρακείμενη στάση του τραμ.

Να σημειώσουμε τέλος, πως μερικοί συναξαριστές, όπως ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, τοποθετούν το μαρτύριο του Αγίου αυτού στα 1770 μ.Χ.